

Mudroňoviny

Základná škola Mudroňova

Šk. rok 2021/2022, Ročník XIII., Číslo 1

Vianočné práce žiakov

Naše akcie

Vianočné pexeso

Dinosaury

Osobnosti našej histórie

Vianočná vareška

Kúsok leta

List Ježiskovi

Ako vyzerali Vianoce na Slovensku v minulosti

EDITORIÁL

Po dlhšej odmlke našej redakcie Vám opäť prinášame nové vianočné číslo školského časopisu. Od septembra sme pre Vás stihli nazbierať a spracovať zaujímavé témy nielen na čítanie.

A čo v ňom tentokrát nájdete?

Hovorí sa, že ten kto veľa číta, veľa sa dozvie ;) a preto sme pripravili zaujímavé vianočné témy „Ako vyzerali Vianoce na Slovensku v minulosti“, ale dočítate sa aj ako vyzerajú Vianoce a Nový rok v Rusku.

Napečiete si chutné a voňavé vianočné koláčiky možno aj podľa našich overených receptov.

Žiaci v škole stihli nakresliť krásne vianočné výtvarné práce, s ktorými sa chceli s Vami podeliť. Ale... vrátíme sa aj v čase, kedy bolo krásne snežne a horúco a dozvieme sa zaujímavosti z letných denníkov našich trietiakov.

V rámci školského klubu sa stihol aj Halloween a doobedie žiaci štvrtého ročníka stihli zaujímavú výstavu v Galérii alebo aj zaujímavé tvorenie trietiakov v Centre voľného času.

Kto ešte nestihol napísať List Ježiškovi, pripravili sme pre Vás aj malú predlohu a zároveň na konci nášho časopisu nájdete pekný vianočný darček Vianočné pexeso.

Veríme, že každý si niečo zaujímavé v Mudoňovinách nájde, pretože sme nezabudli ani na tých, ktorí radi lúštia alebo vyfarbujú.

Na záver chceme všetkým popriať už len krásne prežitie vianočných sviatkov, veľa oddychu, dobrého jedla, darčiekov a vianočnú rodinnú pohodu a šťastný nový rok 2022.

vaša redakcia Mudoňovín

OBSAH

NAŠE AKCIE	2
KNIŽNÉ TIPY	6
KÚSOK LETA	9
TÉMA	
Ako vyzerali Vianoce na Slovensku v minulosti	12
Nový rok a Vianoce v Rusku	13
VIANOČNÁ VAREŠKA	15
VIANOČNÉ PRÁCE ŽIAKOV	17
Z NAŠEJ DIELNE	19
DINOSAURY	20
OSOBNOSTI NAŠEJ HISTÓRIE	21
ZÁBAVNÉ OKIENKO	23
VIANOČNÉ PEXESO	25
LIST JEŽIŠKOVI	26

Mudoňoviny

Redakčná rada:

Lucia Poláková, lucia.polakova@mudronka.sk, Silvia Bogárová, silvia.bogarova@mudronka.sk, Richard Savčinský, richard.savcinsky@mudronka.sk

Redaktori:

Júlia Sapáková 4.A, Samuel Nižnansky 4.A, Peter Ružička 4.A, Teodor Imrich 4.A, Hannah Kapustina 4.A, Mariia Luhachová 4.A, Ján Strapko 3.B, Michal Čech 6.B, Kristína Kóňová 6.B, Karin Martinkovičová 3.C, Júlia Míkolajová 3.C

Akcie v ŠKD

Halloween v školskom klube

Každá trieda si pripravila výzdobu triedy, občerstvenie v spolupráci s rodičmi a zábavný program s hrami. Testovala sa odvaha a oceňovali sa masky. Pri spolupráci s programom (pekli prsty, pripravoval sa zázračný nápoj, pripravovali aj piškótové oči) v 2. A ďakujeme za pomoc šiestačkám Ninke Martincovej, Kristínke Koňovej, Majke Valovej a Miške Štefkovej.

MAKRAMÉ v centre voľného času

Makramé je textilná technika viazania uzlíkov, pomocou ktorej vznikajú makramé dekorácie. Po príchode do CvČ a po usadení sa v triede nám p.Zuzka o tejto technike porozprávala viac a priblížila nám aj postup pri práci. Prvou našou prácou bol makramé list. Deti si mali vybrať rôzne farby vlny a všetci sme sa pustili do jeho výroby. Deťom sa táto technika veľmi zapáčila a naozaj veľmi precítene sa zhostili jej výroby až vznikli krásne makramé listy.

Druhou našou úlohou bol makramé náramok. Postup pri práci bol viac zložitejší ako pri výrobe listu, ale deti si vyrobili pekné makramé náramky, ktorými si hneď svoje ruky aj vyzdobili.

Z dobre urobenej práce sme mali všetci aj dobrý pocit a s krásnymi prácami sme sa vrátili spať do školy.

Výtvarná exkurzia 4.C

Dňa 23.9.2021 navštívili žiaci 4.C triedy výstavu Sebareflexie v Galérii Slovenského rozhlasu.

Prehliadka diel Spolku výtvarníkov Slovenska bola spojená aj s praktickou výtvarnou aktivitou.

Za spoluprácu ďakujeme p.Zimkovej, p.Kelecsényimu a riaditeľovi galérie p.Lövovi.

Školské kolo olympiády zo slovenského jazyka a literatúry

Veľmi sa tešíme vysokej účasti našich žiakov 8. ročníka a 9. ročníka, bolo nás 19. Všetkým zúčastneným ďakujeme a umiestneným, najmä víťazke, gratulujeme!

Dňa 20.10. (stredu) sa uskutočnilo školské kolo Olympiády zo slovenského jazyka a literatúry – 14. ročník.

Veľmi sa tešíme vysokej účasti našich žiakov 8. ročníka a 9. ročníka, bolo nás 19. Všetkým zúčastneným ďakujeme a umiestneným, najmä víťazke, gratulujeme!

1. miesto – Sarah Jucková (9.A)
2. miesto – Karolína Koláriková (8.B)
3. miesto – Paulína Puhová (9.B)

Sarah, držíme Ti palce na okresnom kole!

Školské kolo v anglickom jazyku

Online školské kolo prebehlo v dvoch kategóriách v pondelok 22.11.2021.

V prvej 1A sa zúčastnilo vyše 50 detí z piateho, šiesteho a siedmeho ročníka. Do ústnej časti postúpili bratia Juraj a Jakub Hrúzik, Samko Sivák, Natálka Dickson a Daniel Nicolas Dic. Reprezentovať našu školu v okresnom kole bude **Daniel Nicolas Dic** v kategórii 1A a **Natália Dickson** v kategórii 1C. Tretie miesto si vysúťažil Jakub Hrúzik.

Gratulujeme!

V kategórii 1B súťažilo vyše 30 detí z ôsmeho a deviatego ročníka. Vynikajúca úroveň súťažiacich bola vyrovnaná a len ťažko sa nám určoval víťaz. Gratulujem všetkým zúčastneným a našu školu v kategórii 1B bude reprezentovať **Sára Jucková** z IX.A, druhá skončila Katka Viskupová z IX.B a tretia Ella Janka Hagyarí z IX.B.

Knižné tipy pre malých aj veľkých

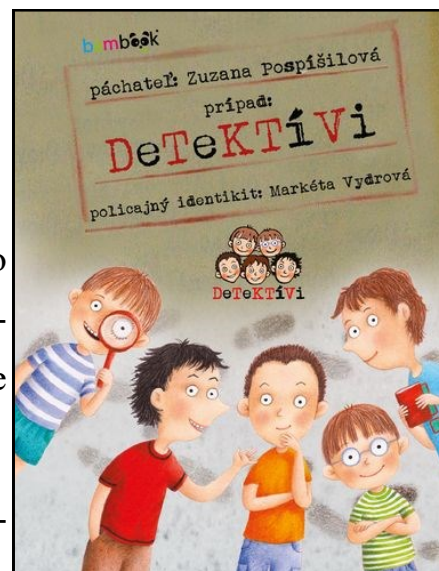
Ak radi čítate, pripravili sme si pre vás pár skvelých knižných tipov na vianočné čítanie...

Detektívi

Zuzana Pospíšilová, Markéta Vydrová

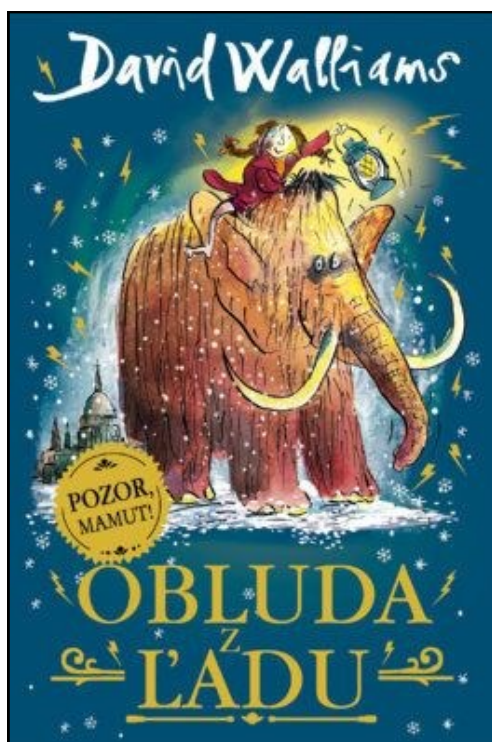
Bratom Tomášovi a Kubkovi prinesie sťahovanie do nového domu nečakané dobrodružstvo. Pridajú sa k tajnej partii chlapcov a spolu s novými kamarátmi sa stanú svedkami krádeže vzácného obrazu.

Dôvtipní malí detektívi privedú políciu na stopu zlodeja. Zostáva však objaviť obraz, ktorý záhadne zmizol...

Obluda z ľadu

David Walliams

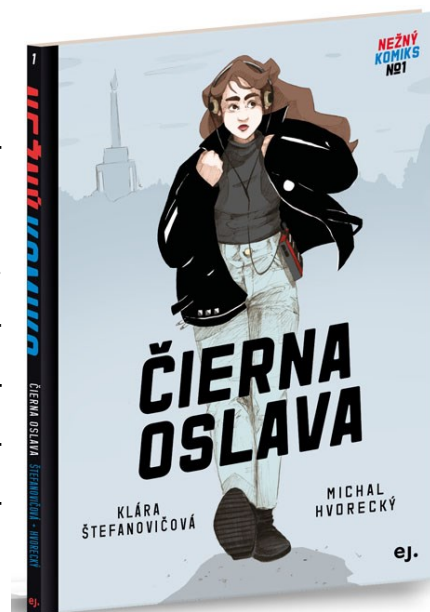

Svetoznámy britský komik a autor detských bestsellerov David Walliams pre vás tentoraz napísal niečo naozaj veľké. Čo veľké? Obrovské! Píše sa rok 1899 a Londýn má novú senzáciu. Polárni bádatelia objavili v Arktíde obrovské zviera zamrznuté v ľade a dovezú ho do londýnskeho Prírodovedného múzea. Malá sirota Elsie, ktorá žije na londýnskych uliciach a prespáva v starej plechovej vani prikrytá novinami, uvidí obrázok netvora v novinách – je to láska na prvý pohľad! A aj začiatok veľkého dobrodružstva malej hrdinky,

Knižné tipy

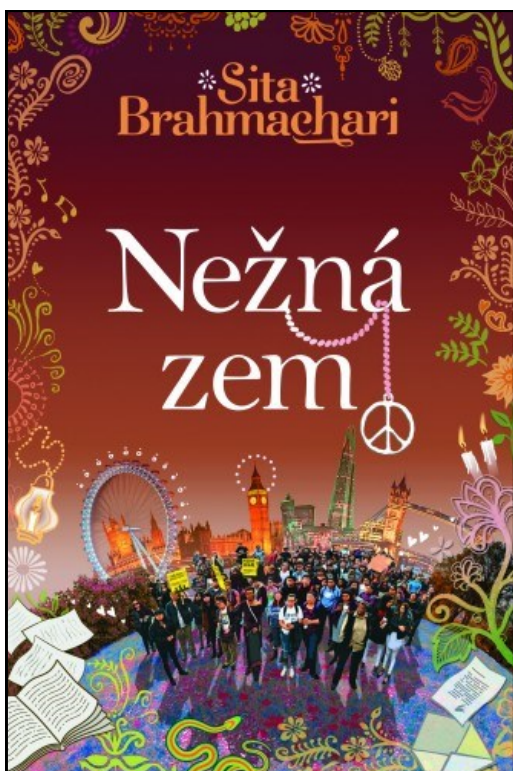
Čierna oslava

Jana je dievča dvoch tvárí. Ráno poslušná vnučka komunistického funkcionára, večer rebelujúca depešáčka v čiernej koženej bunde, ktorá prežíva prvú veľkú lásku. Píše sa 16. november 1989 a v Bratislave sa chystá spontánna demonštrácia študentov za lepšie a slobodné školstvo. Totalitný režim je na spadnutie, ale to hrdinovia tohto príbehu ešte nevedia. Ako dopadne priama konfrontácia študentov s funkcionármi komunistickej strany?

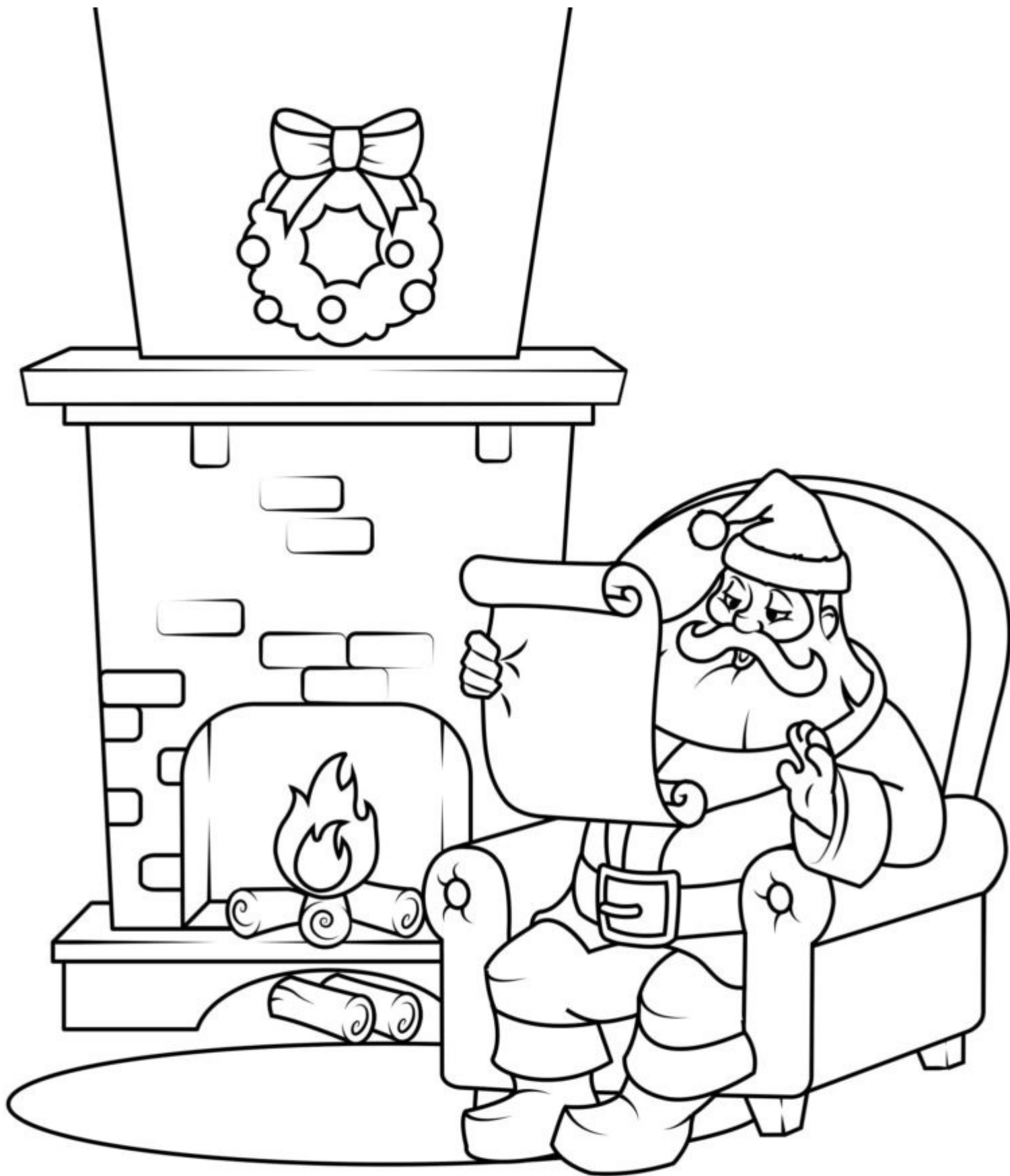

Čierna oslava rozpráva **dramatický príbeh na pozadí málo známej bratislavskej demonštrácie, ktorá sa odohrala v predvečer najdôležitejšieho dňa Nežnej revolúcie.**

Nežná Zem

Laila zostáva doma sama, lebo jej starší súrodenci Mira i Krish odchádzajú študovať. Všetko je zrazu inak. Laila začína školský rok v inej škole – prichádza medzi nových spolužiakov bez svojej najlepšej priateľky, ktorá sa zapísala do inej triedy. Musí si v neznámom prostredí nájsť svoje miesto. A do toho príde list od starého priateľa babiny Josie, ktorá zomrela, keď bola Laila ešte bábätko. Laile sa dostane do rúk babinina Kniha protestov. Zmení život nielen Laile... Komu všetkému, to sa už dočítate v ďalšej knihe od britskej autorky indického pôvodu Sity Brahmachari, ktorá si svojím citlivým prístupom k dospievaniu a poetickým štýlom písania získala srdcia čitateľov na celom svete.

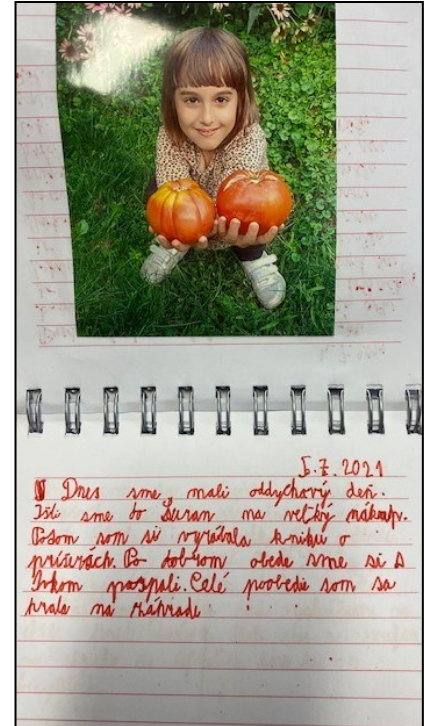
Kúsok z leta

Aj keď k nám už zavítala zima, prinášame vám trošička tepla v podobe krásnych spomienok našich tretiakov z ich letných denníkov, v ktorých opísali, čo počas prázdnin robili, čo videli, čo navštívili. Ved' čítajte...

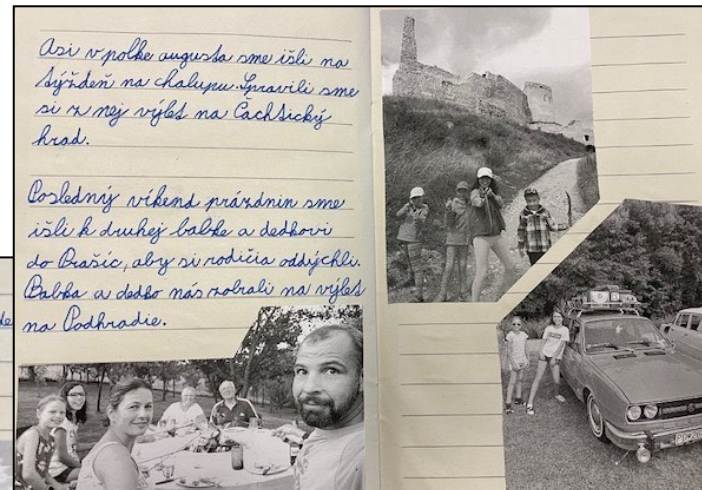
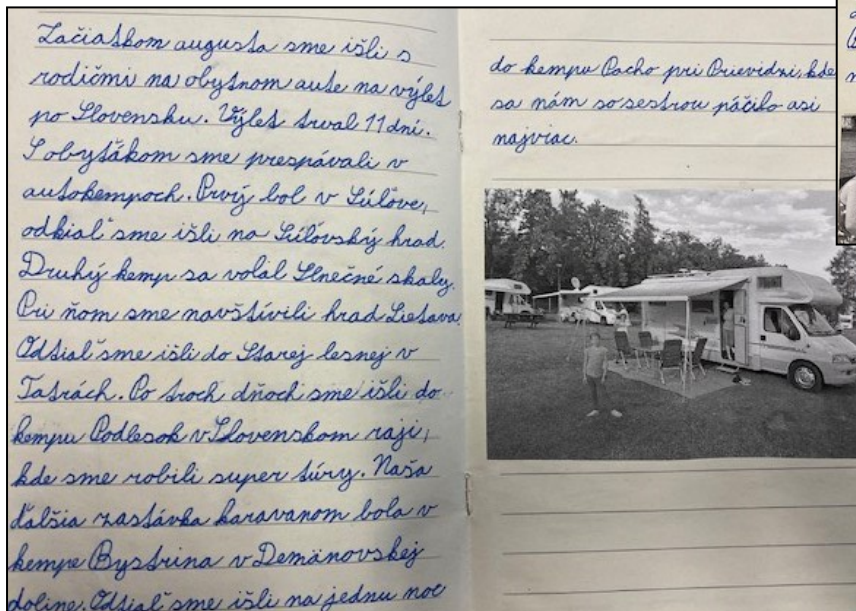
Letné denníky žiakov 3.C triedy

Nelka B. a jej spomienky
na leto 2021

Čo všetko zažila a videla
Natálka H. na ceste
po Slovensku?

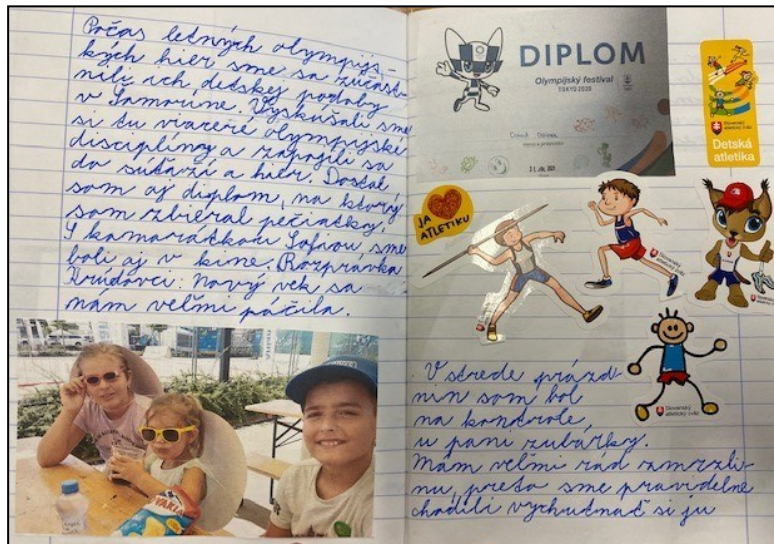
Za čo si Davidko D. zaslúžil diplom?

Počas letných olympijských hier sme sa zúčastnili na detskej podobe v Samoune. Vykonávali sme tu bu viaceré olympijské disciplíny a zapojili sa do súťaží a hier. Dostal som aj diplom, na ktorý som získal pečiatky. V karmaráckom športu sme boli aj v hore. Rozprávača Kundárovci. Nový vek sa mám veľmi páčila.

DIPLOM
Olympijský festival
2022

JA ALETIKU

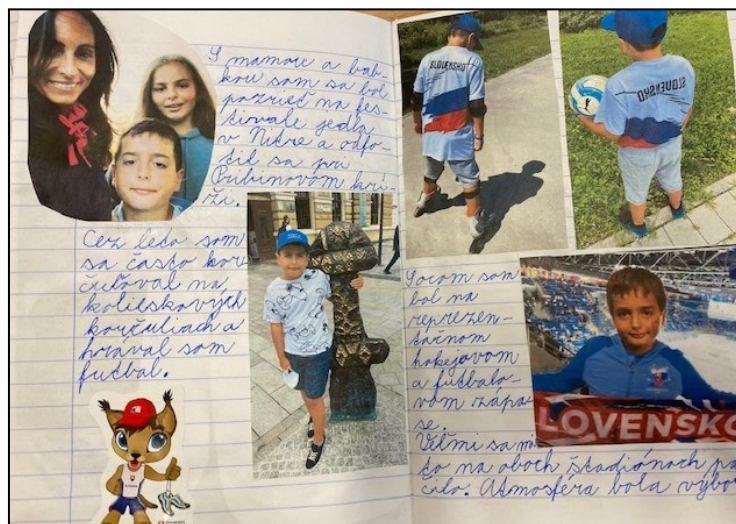
V strede prázdnin sme boli na konkrétny, na parnej futbalky. Mám veľmi rád americkú hudbu, pretože sme pravidelne chodili vychutnať si ju

Mamou a babkou som sa bol pozrel na futbalové gedy v Nitre a odfotil sa pri Bubimovom hradu.

Čer. leda som sa časť hodín učoval na, kolieskových korčuľoch a hrával som futbal.

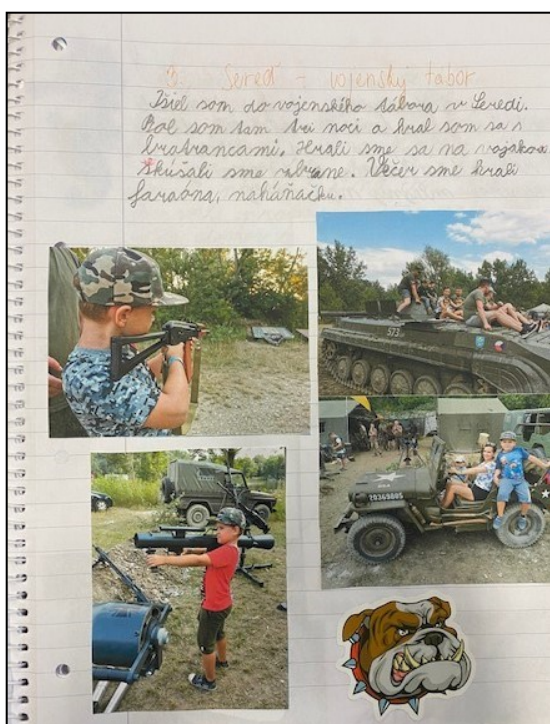
Jocim som bol na repitsem-sinon hokejovom a hlbalo-rom trapa-
le. Veľmi som bol na oboch štadiónoch pa-
celo. Atmosféra bola výborná.

Samko S. a jeho super letné zážitky...

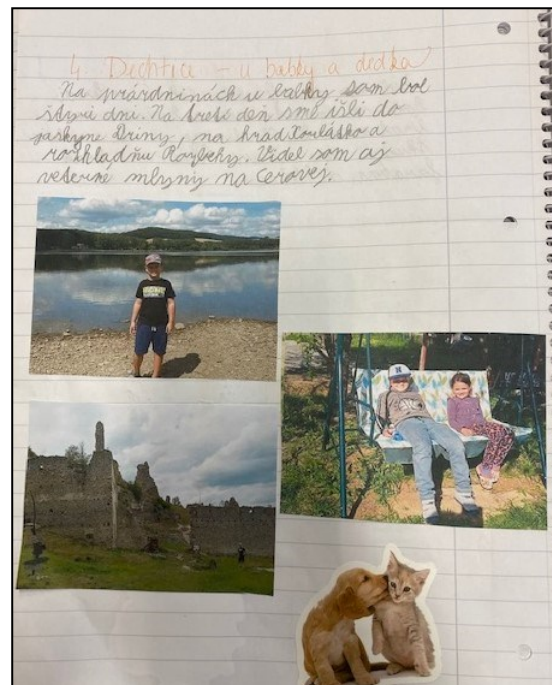
3. Sereď = vojenský tábor

Šiel som do vojenského tábora v Sereď. Bol som tam tri noci a hrál som sa s bráncami. Škúľali sme sa na vojenskú škúľali sme robíme. Veľmi sme hráli šarabónu, naháňajú.

4. Dúchica - u babky a dedka

Na prázdninách u babky som bol štyri dni. Na Anete den sme išli do parkyne šuny, na hradištisko a rozhľadňu Rozbeha. Videl som aj nehoru mlyny na Čerovej.

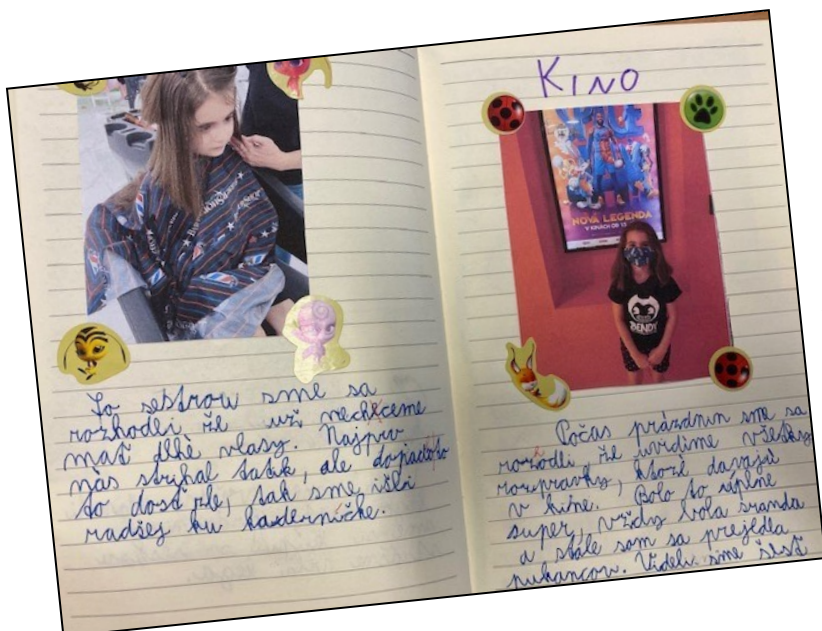

Ako si Natálka K. zmenila image a čo ešte stihla...?

Ja sestrov sme sa rozhodli, že už nechceme mať dlhé vlasy. Najprv nás sruhal babka, ale do práce so dostali, tak sme išli radšej ku kaderníčke.

Počas prázdnin sme sa rozhodli, že urobíme vzhľad rozprávača, ktoré dámy v hore. Bolo to veľmi super, vidieť bola zrada a stále som sa presleda rukavcov. Videli sme istú

KINO

Kúsok z leta

Rok 2021.

Prázdny mi začali už po odovzdaní
 vysvedčení. Šli sme do úvodu ku kadeňníku.
 Mala slysoch veľkých prúdov boli do Ovidiáca.

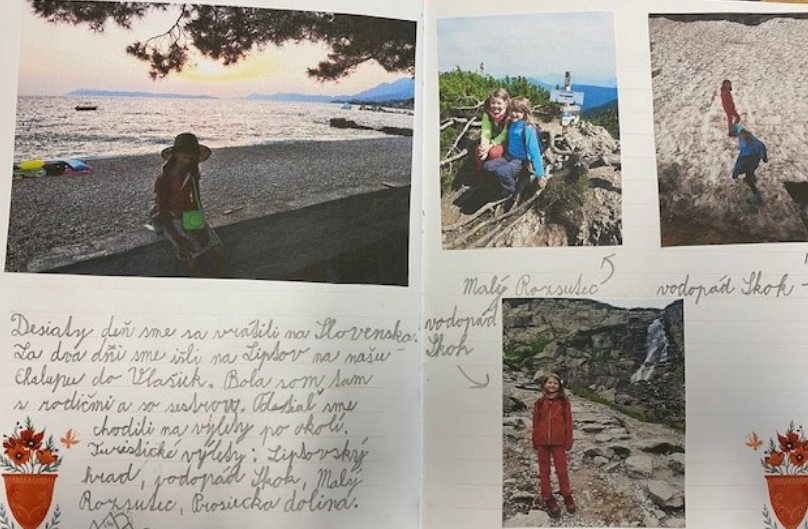
Keď sme dostli domov, začali sme si ľahit
 kufra do Chorvátska.

Ke slysoch dnoch sme odcestovali do
 Chorvátska. Časť bývala deviat hodín.
 Keď sme tam prišli, hneď sme sa išli
 kúpať do mora. Voda bola čistá a
 kráska sádenci. I moja kamarátka
 Aliehou sme sa ponorali a porazovali
 si ryby a kralupy.

Julka S. a jej more a hory...

Desiaty deň sme sa vrátili na Slovensko.
 Za dva dni sme išli na lípovú našu
 chatku do Vlasiek. Bola som tam
 s rodičmi a so sestrou. Keď sme
 chodili na rybný po okolí.
 Turistické výlety: Liptovský
 mäd, vodopád Štok, Malý
 Rorsulec, Biosférická dolina.

Malý Rorsulec
 vodopád Štok

14. AVGUST 2021
 Dnes je náš posledný deň v mori.
 Táto rana je najlepší ústie na
 pláž. Celý deň sme sa kúpali.
 Dňa sme vyjímajome jedli aj
 ústie a aj pomerne ľahké. Dnes
 sme sa plížili s našimi kamošmi
 ktorí boli v Maharskej. S mami
 sme išli na večer do nášho
 cie. Ja som si dal svoje gúľa
 na lípne. Na rana sme išli na
 pohľadku a dali sme si ešte
 jednu zmrzku. Celom ráde hý
 som tu zostal ešte celom dl

20. AVGUST 2021
 Čeli hýsidi som bol na
 komárovom šakore. Je úplne
 raziščiachnikova hýsidi som
 pohľadku. Na posledný deň
 sme mali aj šakore. Rodič
 sa prišli na nás poradiť.
 Aj keď som prerýpal rodič
 na mňa boli celom hýsidi.

Čo stihol Filip M. okrem celodenného kúpania?

Ako vyzerali Vianoce na Slovensku v minulosti

Na Slovensku sa v minulosti Štedrý večer nazýval aj Kračun, Viľija, Dohviezdi, Posni večer, Svjati večur, ale tiež aj Hodi, Hody, Godi. Zima našich predkov bola preplnená zvykmi, obradmi a úkonmi. Vo vianočných sviatkoch sa spájali dávne oslavy zimného slnovratu s náboženskými sviatkami narodenia Ježiša Krista. Všetko sa začalo na konci jesene a začiatku zimy, keď sa začali noci predlžovať a dni skracovať. Tieto dni prinášali obavy a strach zo zlých, škodlivých démonov, ktorí dokážu zvíťaziť nad blahodarným Slnkom. Mysleli si, že ich sila je natoľko veľká, že pohltila slnečné lúče, priniesla tmu a chlad.

Jedným z najvýznamnejších dní bol považovaný deň svätej Lucie. V niektorých oblastiach Slovenska bol považovaný aj za krížový deň. Pre ženy platil zákaz šiť, vyšívajť, priasť čiže robiť práce s niťami a plátnom. Možno preto, že svätá Lucia bola patrónkou krajčiarok. Tradovalo sa, že Lucia bola najväčšia zo všetkých bosoriek. Na tento deň mali ožívať démonické a magické bytosti, pred ktorými sa ľudia chránili rôznymi spôsobmi—silno trúbili na pastierskych trúbach, písali na píšťalkách, zvonili na kravských zvoncoch.

Vianočný stromček

Tradícia zdobenia vianočného stromčeka sa k nám dostala z pobaltských krajín. Naši predkovia ho na Štedrý deň ráno zavesili k stropu špičkou dole, ozdobili orechami, jablkami, slamou, šúpolím z kukurice. Až oveľa neskôr sa pridali sviečky. Stromček mal byť ochranným symbolom hojnosti pre rodinu. Až okolo roku 1800 sa začali stromčeky na Vianoce umiestňovať do podstavca na zem, ako to robíme dnes.

Štedrovečerná večera

Jedným z najrozšírenejších zvykov je dodržiavanie pôstu. Hovorilo sa, že ak dieťa vydrží do večere bez jedla, tak uvidí zlaté prasiatko. Prasa údajne symbolizovalo slnko, ktoré sa o Vianociach ujíma vlády a tak by sa malo prasiatko ukázať v rodinách, ktoré ho dostatočne pohostia a tým si slnko zaslúžia.

Každá rodina na stôl priniesla len to, k čomu sa dalo dostať. Okrem kapustnice sa na Slovensku varila šošovica, fazuľa, bôb. Hlavným chodom boli kedysi múčne jedlá ako pirohy, opekance či rezance. Rovnako ako dnes, aj v minulosti nesmeli chýbať oblátky s medom a vianočný prípitok.

Symbolické zvyky

Doteraz sa dochovali viaceré symbolické zvyky ako napríklad peniaze ukryté pod obrusom v rohu stola alebo nohy stola previazané reťazou, ktoré mali držať rodinu pohromade po celý rok. Krájanie jabĺčka zasa malo prezradiť, či rodina bude zdravá.

Zdroj: www.google.sk

Téma

NOVÝ ROK A VIANOCE V RUSKU

Nový rok a Vianoce, kto by nepoznal tieto sviatky? Pokým my v Európe máme zaužívané oslavovať viac Vianoce ako príchod Nového roka, ruské tradície sa viac sústredia okolo dní prechodu starého a nového roka.

Hoci sa sviatky v tejto krajine vymenili, zvyky a tradície zostali do dnešných dní nezmenené. Príčinou zmeny týchto sviatkov je prechod z juliánskeho kalendára na gregoriánsky. Vďaka tomu sa ocitol Nový rok pred Vianocami. Dátumom pravoslávnych Vianoc je noc zo 6. januára na 7. januára, ktorý oslavujú prevažne hlboko veriaci pravoslávni Rusi. Mnohí veriaci dodržia 40-dňový pôst a prichádzajú do chrámov, aby si uctili narodenie Ježiša Krista. Hlavná vianočná bohoslužba prebieha v chráme Krista Spasiteľa v Moskve a každoročne sa jej zúčastní viac ako 5 tisíc ľudí.

História osláv Nového roku

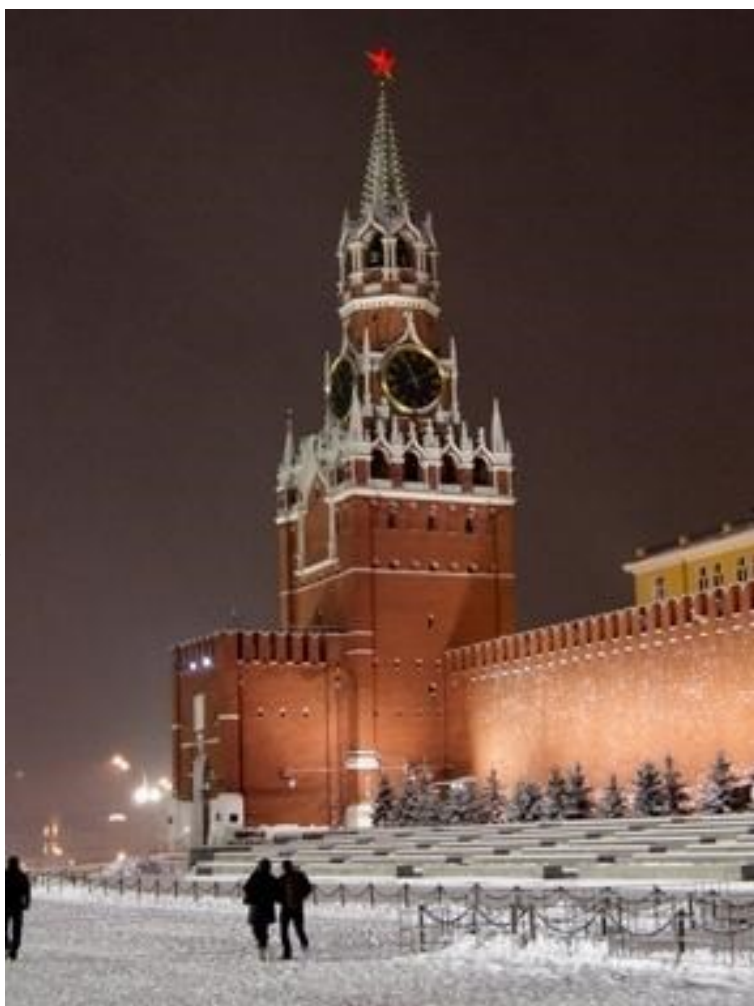
Oslavu Nového roku zaviedol v Rusku cár Peter Veľký v roku 1699. Podľa juliánskeho kalendára sa určil dátum v noci z 31. decembra na 1. januára ako oslava prechodu na nový kalendárny rok. „Národné prechádzky“ po námestiach a parkoch trvali sedem dní, pričom každý večer hrmeli delá okolo Kremľa. Dvere a brány sa vyzdobovali jedľovými a jalovcovými vetvičkami, na stĺpoch viseli sudy so smolou, ktoré sa neskôr zapalovali. Jedličky sa ozdobovali orechmi, drevenými hračkami a sladkosťami. Tieto novinky si osvojili i európski susedia, ktorí dovtedy oslavovali Nový rok v septembri – v čase zberu úrody.

Ako Rusi dnes oslavujú Nový rok

Ani Rusko neminie tzv. vianočný zhon už mesiac dopredu, keď sa mnohí ponáhľajú nakúpiť zásoby ovocia, vianočné darčeky a v domácnostiach sa snažia upratať všetko, čo sa dá, aby sa pozbavovali „starého“ a do domu mohlo vstúpiť niečo „nové“. Podvečer 31. decembra je bohato prestretý stôl, hostia slávnostne oblečení a v televízore sa premietajú Modré ohníky – „Golubie ogoňki“ (hudobno-zábavný program vysielaný na Nový rok). Hostia sa vrúčne objímajú, spomínajú na staré veci a nešetria želaniami k Novému roku. Na stole nechýba šalát Olivie, sled' pod kožuchom, cholodec a holúbky (tradičné ruské jedlá). Keď noc pomaly vrcholí, na rad príde príhovor prezidenta a začnú odbíjať hodiny na Spaskej veži Kremľa. Keď odbíjajú hodiny Spasskej veže, treba si niečo priať. Dokonca sa toto želanie môže napísať na papierik a s úderom polnoci spáliť priamo na námestí a popol nasypať do fľašky od šampanského. Nechýba veľkolepý ohňostroj. Zvykom je aj použitie tradičnej ruskej sauny, ktorá by mala očistiť ľudí od problémov z minulého roku.

Na záver Vám chcem popriať všetko dobré do Nového roku. Oslavujte ho s ľahkosťou na duši i na srdci, všetko zlé ponechajte v roku minulom a vítajte Nový rok s pozitívnou energiou, láskou a novými silami.

Strávte tento sviatok spolu s rodinou a blízkymi. Buďte štedrými slovami i skutkami, prinesie vám to úspech v Novom roku. :)

Vianočná vareška

Detský vianočný punč

Potrebuje:

0,5 litra ovocného čaju

0,5 litra jablkového džúsu

½ ks citrónu a pomaranču

2 ČL medu

vianočné korenie podľa chuti

akékoľvek kusy ovocia

Postup: Čaj a džús zohrejeme, pridáme šťavu s citróna a pomaranča (podľa chuti) pridáme klinčeky, škoricu a med (podľa chuti). Nakrájame kúsky ovocia napríklad jablko, mandarínky, pomaranč, hruška. Všetko dobre premiešame. Nalejeme do šálok a podávame k vianočným rozprávkam.

Vianočné vanilkové rožky

Suroviny:

200 g maslo

300g múka hladká

1 ks cukor vanilkový

180g orechy mleté

2 ks žltok

Na obalovanie práškový cukor zmiešame s vanilkovým

Postup: Zo surovín vymiesime cesto. Necháme ho aspoň 2 hodiny odležať v chladničke. Cesto rozdělíme na tri časti. Vytvarujeme valce, nožikom krájame menšie kúsky a rukou vytvarujeme rožteky. Pečieme na 190 stupňov, asi 8-10 minút. Po upečení obalíme v pripravenom cukre.

Prajem vám dobrú chuť.

Julka Sapáková 4.A

Vianočné cupcakes

Na cesto potrebujeme:

1 balenie Muffinov s čokoládovými kúskami
 110 ml vody
 40 l oleja
 1 vajce

Na krém:

1 balíček Zlatý klas
 400 ml mlieka
 150 g zmäknuté maslo
 30 g Práškového cukru
 Farba gélová potravinárska zelená

Na ozdobenie:

Zdobenie 4 druhy zlaté/strieborné
 snehové vločky

Ešte potrebujeme:

forma na muffíny (12 kusov)
 elektrický ručný šľahač
 cukrárske vrecko s plochou špičkou

Príprava:

Na prípravu cesta si pripravíme zmes s vodou, olejom a vajcom podľa návodu na obale. Cesto rozdelíme do papierových košíčkov vo forme. Vložíme do predhriatej rúry a pečieme asi 20 min. na 180 °C. Muffíny necháme vychladnúť.

Na prípravu krému uvaríme Zlatý klas s mliekom podľa návodu na obale, odstavíme a za občasného zamiešania necháme úplne vychladnúť. V mise vyšľaháme maslo s cukrom elektrickým ručným šľahačom na najvyššom stupni dohladka a postupne zašľahávame vychladnutý Zlatý klas. Krém zafarbíme zelenou farbou.

Krém naplníme do cukrárskeho vrecka a muffíny ozdobíme do tvaru stromčeka.

Povrch ozdobíme zdobením a snehovými vločkami.

Vianočné práce žiakov

Takto krásne sa zhostili vianočných tém na výtvarnej výchove naši najmenší prváci. Tieto výkresy sú z triedy 1.C od p.uč.Katky Milec.

Mia Grossmann

Karolína Laura Gajdoš

Veľmi pekné práce sa podarili aj šikovným žiakom zo 4.B triedy s p.uč. Matkou Picovou.

Nathan Pýcha

Vianočná výtvarná súťaž na 1.stupni

Tento rok sme sa rozhodli vytvoriť predvianočnú atmosféru na škole maľovanými aj priestorovými betlehemami.

Deti, ktorých dielka vyberieme na výstavu budú odmenené sladkou odmenou.

Z každého ročníka vyberieme výhernú prácu, ktorej tvorcovia budú špeciálne odmenení.

O zlatom

Bol raz jeden domček, v ktorom žila Hanka. Raz pár dní pred Hanke povedala maminka, že keď Hanka na nebude celý deň jesť tak uvidí zlaté . Hanka to zlaté veľmi chcela vidieť, tak sa rozhodla, že na celý deň nebude jesť. Tak si počkala do . Keď konečne prišli tak Hanka vstala a vôbec nejedla raňajky. Ale jesť raňajky ju veľmi lákalo, keď videla ako sa jej braček napcháva . Aby tomu odolala tak sa rozhodla, že si pozrie rozprávku v telke. Neskôr Hanka videla ako jej mama s bračekom varia . Tak by som rada ochutnala z , povedala si. Vtedy jej napadlo, že by si miesto jedla mohla urobiť . Tak prišla do kuchyne a urobila si . Vždy keď mala chuť na jedlo, napila sa . O chvíľu neskôr prišiel otec aj s . Hneď na to ju začal vyprážať. Keď Hanka cítila vôňu z kuchyne, mala zasa chuť na . Skúsila sa napiť, ale nepomáhalo to. Tak sa rozhodla, že sa zamkne do svojej izbičky až do večere. A tak aj urobila. Keď konečne bola večera, Hanka už bola veľmi hladná. Našťastie už mohla jesť všetko.

 aj aj . Keď sa konečne najedla čakala na zlaté ale žiadne neprišlo. Bola z toho veľmi smutná. Medzitým stihol prísť Ježiško a priniesol aj darčeky. Keď si Hanka otvorila prvý darček, tak v ňom uvidela pokladničku, ktoré vyzeralo ako zlaté Aha mami! Zlaté ma naozaj navštívilo. Povedala Hanka.

= vianoce

= koláč

= malinovka

= prasiatko

= jedlo

= ryba

Dinosaury

Dinosaury žili pred 10000 rokmi. Aj v našej dobe niektorí ľudia tvrdia, že videli dinosaurov. Ale dinosaury už dávno nie sú. Archeológovia stále vykopávajú kostry a venujú sa dinosauirom a snažia ich dokonca vrátiť k životu. Ale zatiaľ sa im nedarí. No možno v našej budúcnosti bude aj nejaký park dinosaurov.

Známy paleontológ, Dr. Jack Horner tvrdí, že vedci pracujú **na novej technológii**, ktorá im má umožniť doslova vrátiť čas a umožniť dinosauirom opäť chodiť po Zemi. Stať sa tak má vďaka **genetickému inžinierstvu**, ktoré je vo vede čoraz využívanéjšie. Dr. Horner pracuje so skupinkou vedcov z Harvardu a Yale, s ktorými sa pokúša nájsť najbližšieho príbuzného dinosaurov, ktorého DNA sa pokúsia pomocou reverzného inžinierstva doslova prerobiť na dinosaura.

Dinosaury boli rozdelené na 3 skupiny:

Mäsožravé

Bylinožravé

Všežravé

Zlož názvy dinosaurov

jasa

urus

lo

osa

ma

Dip

brach

dok

asa

iosau

rus

WOLFGANG VON KEMPELEN

BRATISLAVČAN, KTORÝ OKLAMAL NAPOLEONA

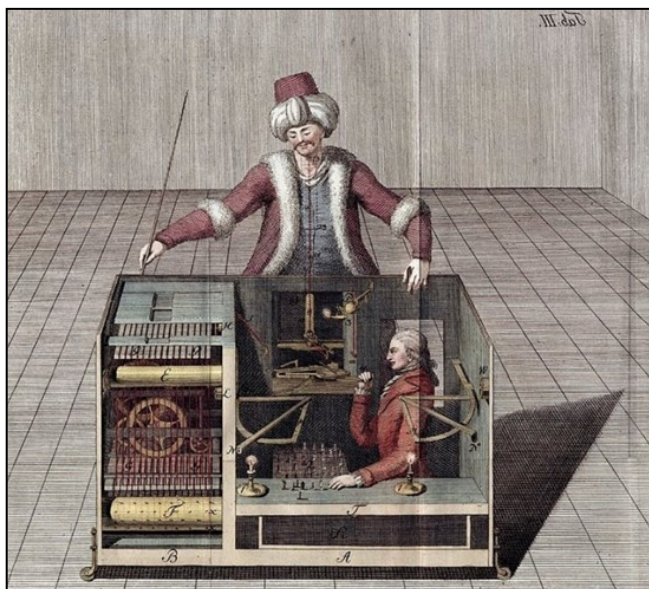
“Slovenský Leonardo Da Vinci“ tak nazývajú mnohí historici menej známeho slovenského vynálezcu Wolfganga Kempelena. Bratislavčana, ktorý zostrojil šachový stroj, s ktorým vyhrával šachové partie s mnohými svetovými vládcami. Jeho kniha tento rok oslávi 230. výročie, tak si to nenechajme ujsť!

Barón Wolfgang Kempelen sa narodil v Bratislave presne pred 287 rokmi (2021) v roku 1734. Bol polyglot – to znamená, že ovládal 9 jazykov: írčinu, nemčinu, latinčinu, francúzštinu, taliančinu, angličtinu, maďarčinu, rumunčinu a dokonca základy dnešnej slovenčiny. Vyštudoval právo vo Viedni.

ŠACHOVÝ AUTOMAT: TUREK

Šachový Turek bol prvý automat na svete, no v skutočnosti vnútri stroja sedel šachový majster, ktorý hral za Turka. Nápad Turka vznikol počas predstavenia francúzskeho kúzelníka Pelletiera vo Viedni, ktorý bavil ilúziami publikum, v ktorom sedela samotná cisárovná Mária Terézia. Kempelen využil situáciu a povedal, že dokáže pobaviť publikum lepšie ako Pelletier. Mária Terézia mu dala čas 6 mesiacov do svadby jej dcéry Márie Amálie. Kempelen za ten čas zostrojil Turka, s ktorým porazil v šachu samotnú cisárovnú.

Kempelen s Turkom absolvoval cestu po celej Európe, počas ktorej hrával partie s jednotlivými vládcami sveta: pruským kráľom Fridrichom II., ruskou cárovnou Katarínou II. a veľkokniežat'om Pavlom, neskôr dokonca so zakladateľom USA Benjamínom Franklinom. A po Kempelenevej smrti v roku 1804 dokonca jeho stroj porazil aj francúzskeho cisára Napoleona Bonaparte.

PRÍSTROJ REPRODUKUJÚCI HLAS

V roku 1791 vydal knihu „Mechanismus ľudskej reči“, v ktorej zverejnil svoj ďalší vynález. Prístroj reprodukuje hlas prehovoril na princípe gájd a mechov. Nebol dokonalý, ale bol to prvý pokus o napodobnenie reči, ktorý navyše inšpiroval Grahama Bella k zostrojeniu telefónu. Na tomto vynáleze je však zaujímavé to, že Kempelen ho nezostrojil len tak z dlhej chvíle. Urobil tak s cieľom pomôcť a uľahčiť život ľuďom so sluchovým postihnutím. Najprv naučil viedenskú a speváčku Máriu Teréziu von Paradise čítať a písať pomocou prepichnutých bodiek do papiera a na základe tohto pripravil o 45 rokov Louis Braille špeciálne písmo pre nevidiacich.

Michal Čech 6.B

MINI VTIPOVISKO

Na hodine biológie:

- Povedz mi, Tomáš, koľko nôh má blcha?
- Teda, pán učiteľ, ja mať tak vaše starosti!
- Dnes som bol v autobuse a vodič vybúral.
- Prečo?
- Lebo vodič bol milý.
- Nechápem.
- Lebo uvoľnil starej pani svoje miesto.

Danko: sa pýta mamičky:

- mamička, prečo tie baletky tancujú po špičkách?
- Aby nezobudili obecnstvo...

Chuck Norris vie chytiť plešatého za vlasy

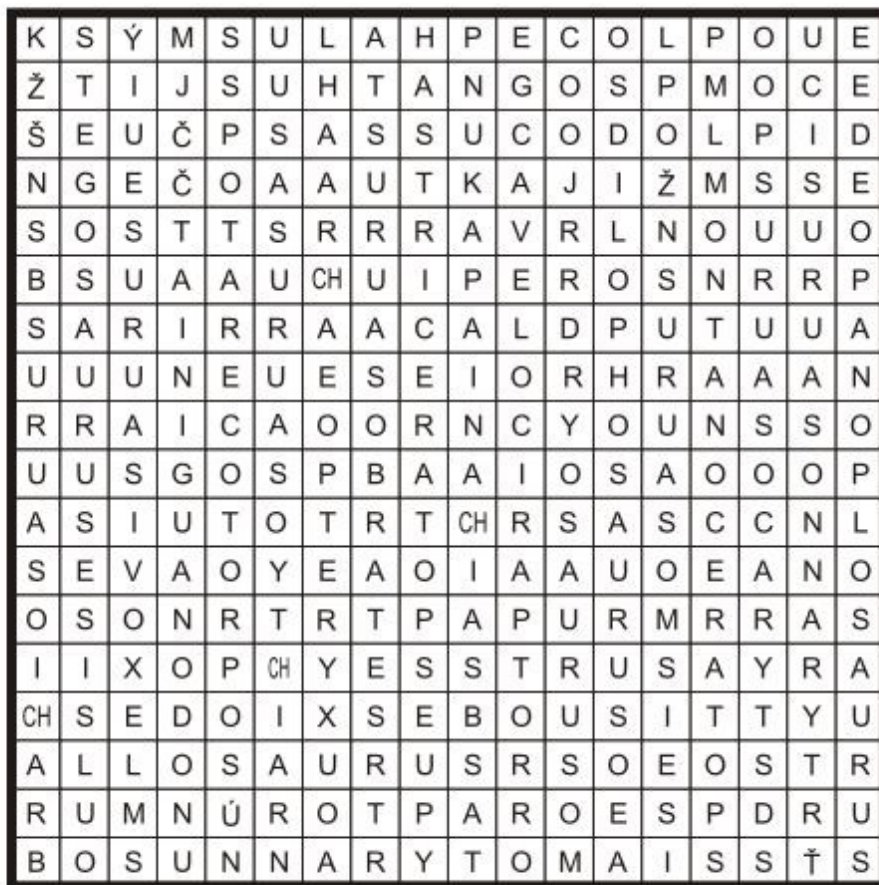
Čo budeš dnes robiť?

- Nič.
- Veď to si robil včera.
- Áno, ale ešte to nemám hotové.

Keď ti niečo nejde ľahni si na cestu a ono ťa to prejde.

Samko Nižnansky 4.A

O DÁVNÝCH ČASOCH

VYHĽADAJ MOJICH
KAMARÁTOV
Z PRAVEKU
V TAJNICKE.

DILOPHOSAURUS
EORAPTOR

DIPLODOCUS
STEGOSAURUS

ALLOSAURUS

TRICERATOPS

PTERANODON

IGUANODON

- BRACHIOSAURUS** **SEISMOSAURUS** **LEXOVISAURUS** **TYRANNOSAURUS**
SIAMOTYRANNUS **STYRACOSAURUS** **ARCHAEOPTERYX** **VELOCIRAPTOR**
COMPSOGNATHUS **TARBOSAURUS** **PROTCERATOPS** **EUOPLOCEPHALUS**
PANOPLOSAURUS **DRYOSAURUS** **MONTANOCERATOPS** **SAICHANIA**
ICHTYOSAURUS

10

A ČO TÁTO SPRÁVA Z MINULOSTI? DOKÁŽEŠ JU PREČITAŤ?

- 1 Á Ž E L Š
 - 2 K G D É O
 - 3 Í S T C Č
 - 4 V H CH R I
 - 5 A J M Y N
- A B C D E

K

- 3C 1C 5E, 2A 2E 4B 2E 5C 1A 5C 1C
 4D 5A 2C 4E, 5B 1C 4A 5E 5A 1E 4E 4C
 2E 3E 4E 5A 4C 4A 1B 2C 5D
 5E 5A 5B 2A 4D 5A 5B 1E 3A
 5E 5A 3B 4A 1C 3C 1C

OMALOVANKA aj pre väčších

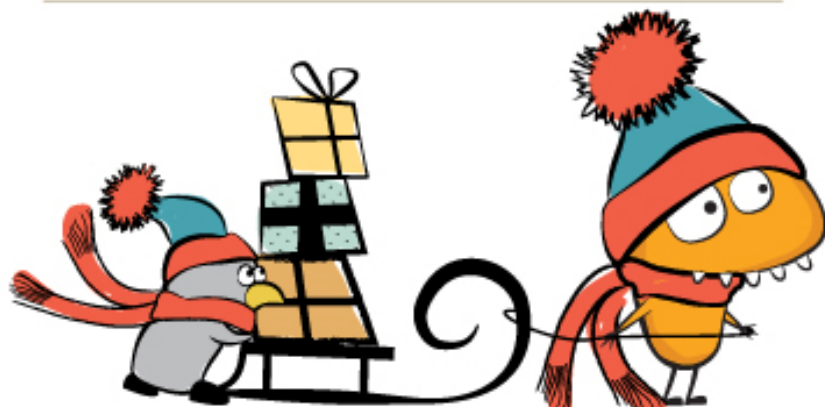

V
I
A
N
O
Č
N
É

P
E
X
E
S
O

Milý Ježiško,

 Veselé

 Vianoce

**praje kolektív
ZŠ Mudroňova**

